7de JAARGANG — CURAÇAO DEN 27n DECEMBER 1890. — N° 365

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

KERSTGEDACHTEN.

(*Ingezonden*).

De Katholieke Kerk, spreidt een schitterende wijsheid ten toon in alle wetten, geboden en voorschriften, alle feesten ceremoniën en plechtigheden, waarmêe zij hare kinderen opvoedt voor den Hemel. Hare opvoedingsmethode draagt den voor heur trouwe zonen onmiskenbaren stempel van goddelijke leiding en ingeving. Bij het volbrengen harer grootste taak, zweeft zij niet in de lucht maar is zoo buitengemeen praktisch, dat haar methode onder de bevating valt van den eenvoudigsten Katholiek en tegelijk den diepen denker volle bevrediging schenkt. Let eens op de moeilijkheid harer taak en tevens op den heerlijken uitslag waarmede zij die gekroond ziet. Aan de eenen kant de mensch met zijn brandende hartstochten, zijn brutaal egoïsme, ter andere zijde het goddelijke ideaal van de volkomenste zelfbeheersching en zelfverloochening in den Persoon van Hem, die gezegd heeft: „Ik ben de weg, de waarheid en het leven." Afschrikkende taak de menschheid op te voeren tot een hoogte, die bij dit verheven Ideaal, schoon nooit bereikbaar, niet *al* te beschamend zij! En toch onze Heilige Moeder kan met fierheid wijzen op een onafzienbare rij van mannen en vrouwen, van iederen leeftijd en stand, die op hunne beurt idealen zijn geworden voor de strijdende menschheid van goeden wille.

Maar wij wenschen voor heden de aandacht onzer lezers te vestigen op de hoogfeesten, waartoe de Katholieke hare kinderen van tijd tot tijd uitnoodigt, en in het bijzonder op het Kerstfeest.

Diep doordrongen van het besef harer hooge roeping en, niet minder, helder bewust van de aardschgezindheid van het arme menschenhart, herinnert onze Moeder ons onophoudelijk er aan, dat ons leven op aarde geen doel moet zijn, slechts middel tot een beter eeuwig leven. Wel verre echter van ons bij de behartiging van onze tijdelijke belangen hinderpalen in den weg te leggen, leert zij strijden en streven onder den leus: Sursum Corda! Doch enkele malen 's jaars wenscht zij zooveel doenlijk ons geheel en al aan de wereld te ontrekken. Dan dwingt zij ons, met zachten moederlijken dwang, het stof der aardsche bekommeringen en beslommeringen af te schudden. „Mijn kind!" fluistert als het ware heur zoete stem, die een sympatieken weerklank wekt in onze harten, mijn kind, zie hier een oase op uwen tocht door de woestijn des levens; rust uit in het lommer der ruischende palmboomen en lesch uwen dorst aan de frische bron, die hun wortels drenkt; en reis morgen verkwikt verder naar het land van belofte, waarvan deze bekoorlijke rustplaats slechts een zwakke afschaduwing is." En zij voert ons op tot de zoete beschouwing en overweging der onsterfelijke idealen des Christendoms, wier verwezenlijking ons ontwijfelbaar zeker wacht aan gene zijde des grafs. Dan putten wij troost en kracht in den strijd, dien de menschheid moet voeren, om de eeuwige beginselen 'van het ware, goede en schoone te doen zegepralen in eigen boezem.

Dat is het doel der hoogfeesten onzer Kerk, dat de reden, waarom Zij ons met zooveel zorg ertoe voorbereidt.

Welk ernstig Katholiek, die metterdaad dien naam eert, weet niet uit eigen ondervinding, hoe vol en krachtig op die dagen de levensader klopt des geloofs? In welk een helder licht straalt dan niet de waarheid van de toezegging des Heilands, zoo innig gevoeld en begrepen. "Ik zal met u blijven tot aan de volcinding der eeuwen." Hoe erkentelijk maken wij het woord op den Thabor dan tot het onze: "Heer, het is ons goed hier te zijn!"

Die heilige kracht der hoogfeesten heeft de geloovige Christen wederom ondervonden op het Kerstfeest.

Lang voor het aanbreken des dageraads wekten hem de feestelijke klokketonen en scheen hem een stem toe te klinken: "Sta op! Gij zult een Kind vinden, in doeken gewonden, liggende in eene kribbe." Met een bewogen gemoed verliet de man des geloofs ingetogen zijn woning. De plechtige stilte van den nacht, de zilverwitte wolkjes aan den hemel, de stille groet van de vrienden, die hem voorbijgaan, de gedempte en toch opgewekte stem van het kind, dat blijde zijn moeder ter nachtmis vergezelt, dat alles brengt hem levendig een Judeesch landschap te binnen, met het slapende Bethlehem en de groene velden in zijn nabijheid, de glorie des Heeren, de Herder ijlende naar den stal zooals zijn vrome Moeder het hem afmaalde, toen hij zelf nog kind was.

Onder dien zachten indruk treedt hij uit het schemerlicht van de straten, de helverlichte kerk binnen. Nu schijnt zijn oog in de talrijke flikkerende lichten op den outer te lezen en te hooren in de jubelende tonen van het orgel: Glorie zij God in den Hooge! en uit zijn eigen blij gemoed stijgt het antwoord, als een gebed: En vrede op aarde den menschen, die van goede wille zijn! Hij haast zich, neder te knielen bij de reeds biddende schare en een weelde is het hem den Heiland, als de Herders in eenvoud des harten te kunnen te kunnen aanbidden. Daar heft de priester het "Gloria in excelsis Deo!" aan.

Hoe machtig grijpen hem heden die woorden aan en wekken als een echo van dank en liefde in zijn ontroerde borst! De fijnste snaren zijns harten geraken in trilling, en het is of zijn ziel, los van het stof, brandend van liefde met engelenreien ten Hemel stijgt, als hij met den priester medebidt:

Wij loven u, wij verheerlijken u! En onder de viering der heilige Geheimen aanschouwt hij met de oogen des geloofs het stalleken van Betlehem, het Kindeken in de kribbe, zijn armoede en zijn rijkdom. Zijn "rorate coeli" is verhoord. Zijn hoofd zinkt op de borst, er glinsteren tranen van een warm, erkentelijk gevoel aan zijn wimpers. Zoeter dan het gespeel van een zomeravondwindje in het gebladerte des wouds, omruischt hem een koor van hemelsche stemmen zingende: "Ziet welk een liefde heeft ons de Vader bewezen, dat wij Godes kinderen genoemd worden en het zijn."

Met dien vrede des gemoeds, dien de wereld niet geven kan, verliet hij 's Heeren huis en toen hij den zijnen uit de volheid des harten een zalig Kersfeest toewenschte; was er een ernstig voornemen uit zijn ziel, om één beter en heiliger mensch te worden.

Zoo baadt de vurige Katholiek op elk der hoogfeesten, waartoe de Kerk hem uitgenoodigt in een stroom van hemelsche poezie, die geneest en versterkt, opbeurt en bemoedigt, verfrischt en verkwikt.

Laat nu de morgen dreigen met tegenspoeden en zorgen, zij schrikken hem niet langer af; hij heeft kracht gevonden iederen storm het hoofd te bieden! Emmanuel: God met ons!

Gelukkig, wie gehoorzaam aan de roepstem van de opvoederesse der volkeren en vol vertrouwen op haar moederlijke leiding zijn tocht door 's levens woestijn voortzet! Wel hem, die zich niet laat verlokken door bedriegelijke luchtspiegelen ter rechter- of linkerzijde.

Het land van belofte lacht hem toe in de verte en hoe meer hij het nadert, des warmer zal zijn hart gaan kloppen voor de trouwe Moeder, die zijn laatste schreden met dezelfde beminnelijke wijsheid zal leiden als zijn kinderpassen.

Adres der Spaansche Bisschoppen,

vergaderd op het Congres der Katholieken te Saragossa, aan de Koningin van Spanje en Antwoord van Hare Majesteit.

Men zal zich herinneren, welke berichten hier door onze telegraaf

FEUILLETON.

UN HUICIO DI DIOS

—o—

Continuación.

Senjor Jurgensen a troca di color, como si fuera e palabranan tabata encerrá algun chanza maliciosa.

—"Por ta awor," Gilbert a continuá, "manera mi a bisa, ocho anja pasá — siete anja — sí, tabata na anja 1878 — para poco — mi por bisa bo e fecha sigur — dia domingo 7 di Julio 1878 ....¿Ki falta, senjor Jurgensen, ta maloe bo ta bai cai?"

Visiblemente Olaf a bira pálido.

—"Mi ta fadá, senjor Gilbert," Jurgensen a respondéle ásperamente. ¿Ta kiko bo kier? Bo ta hunga el misterioso: ¿kiko ta importa mi lo ke a socedé bo dia 7 di Julio? Tocanti bo petición lo mi scirbi bo i awor mi tin di bai atendé na mi ocupación."

—"¡Perfectamente bon! Sin embargo lo sinti bo después di no a para tendé mi. E dia ayi lamar tabata masjá calma i piscá nan toer tabata droemí na superficie di agua ta cainta nan curpa. Ma e marino experimentá no por a larga di sabi koe bien pronto un tempestad lo a lamanta. P'esai a admira mi grandemente di mira boto piscadó di mi amigo Gerard Kervegijn sali riba lamar coe dos homber aden."

—"Sí, sí, tabata un dia desgraciado," Jurgensen a observéle temblando. E tormenta a sorprendé nos, nos boto a bira, mi cunjá Gerard a hogá......"

—"E comedia ayi tabata bon prepará," Gilbert a replicá coe calma, cogiendo na mes tempoe un snuif; "ma mi ta e únicoe homber koe nan no por a ganja. Pasobra mi a mira hinteramente otro cos, senjor Jurgensen.

—"¿I ta kiko bo a mira anto?" Jurgensen a puntréle coe timidez, mientras un sodó frio a keda ta basja fo di su frenta.

—"Mi a mira," Gilbert dici, "com fó di peligro e boto tabata hancrá den agua ketoe tras dje barancanan. Mi a mira com un dje hombernan a dal e otro coe e haki di boto pa tras di su cabez, com e homber heridá a cai, bolbe lamantá, ma com despues di un lucha corticoe él a ser tirá na agua. Mi a mirá com es un koe a keda, a mara un cabuya na punta di master i com coe muchoe trabao i coe ayudo di e cabuya él a logra hala e boto bira boca abao. Mi a mira com despues él a subi riba baranca i él a bai sconde den un cueva pa preserva su vida contra e tempestad i furia di lamar. Ora e tormenta a pasá, i koe un barcoe tabata na vista, mi a mira com e homber mitar desnudoe a sali fo dje cueva i boela na agua bai landá contra e barcoe. I su manecé mi a bai riba e baranca, mi a penetrá den e cueva, i mi a haya un picarón manchá coe sanger, i mi por hura, senjor Jurgensen, koe e picarón ta e mes un, koe bo tabatin e dia ayi bistí, i den su sacoe tabatin un zakboek coe anotación di bo punjo i letra, i un camisa marcar O. J. 12. E obhetonan ayi tabata sumamente importante pa mi i te ainda mi tin nan na mi poder. ¡Ke tal! senjor Jurgensen, ¿kiko bo ta papia di lo ke mi a caba di conta bo?"

Olaf Jurgensen a keda mudo. El a zak sinta poco poco riba un stoel.

—"Mi tabata sabi koe mi historia lo a exitá bo curiosidad," Gilbert a observéle coe calma.

—"Toer lo ké bo a caba di conta ta un historia inventá pa haci mi desgraciado," Jurgensen a respondéle balbuciendo.

—"Si bo kier honra mi coe un contravista, lo mi hiba bo na mi antiguo observatorium i lo mi poné mi kijkernan na bo disposición. Anto lo bo convencé bo, koe mi a mirá toer lo ké a socedé riba e baranca i asina municiosamente, net manera ta ayi cerca mes bo ta pará. Ma si bo kier, nos por conbini coe otro, mediante cierta condición, koe mi kijkernan i mi wowonan a mirá robés."

—"Asina ta tambe, indudablemente," Jurgensen a segurá. "Ma bisa mi kiko ta bo condición."

—"Manoe di bo sobrina Erika," Gilbert a respondé coe harimentoe. "Di asina modi lo mi no por entrega bo na Husticia, koe sigur lo manda horca bo."

Involuntariamente Jurgensen a pasá manoe voelá su garganta: a parcéle koe ya nan a pasa strop den su cabez.

—"E asunto lo tabata ya enteramente terminá," Gilbert a continuá, "si mi no a empleá asina tantoe tempoe na cordá ki condición imponé bo. Ma awor bo posición a cambiá del todo. Bo ta tutor di bo sobrina... ....

—"Bai bo mes bai pidiéle su manoe,"

—"No toema mi haci asina bobo," Gilbert a replicá chanceando. Mi tin 45 anja, i bo sobrina tin 15. Lo mi ridiculizá mi na vista di hinter e población aki.

werden bekend gemaakt over het katholieken-congres te Saragossa en de verhindering daarvan door de Regeering, naar aanleiding van beleedigende uitdrukkingen, welke de vergadering zich ten opzichte van den Koning van Italië zou veroorloofd hebben. Waar onze telegraaf dat nieuws putte, weten wij niet, maar zeker is, dat de officieele stukken van een verhindering van Gouvernementswege geen gewag maken. Vóór ons ligt het adres, door de Bisschoppen na de zittingen der Koningin aangeboden en het antwoord dat Deze aan de Vergaderingen deed toekomen. Daarin is geen spraak van verbod; veeleer van geheele goedkeuring. Wij laten er het onderstaand verslag van volgen:

De bisschoppen betuigen hun trouw en eerbied jegens hare Majesteit, en drukken de hoop uit, dat haar vurig geloof, haar oprechte godsvrucht en hare erkende deugden het machtige middel zullen zijn om de rampen te verlichten, die de H. Kerk betreurt en die de glorierijke spaansche Monarchie kwellen; het redmiddel tot leniging dier rampen hebben zij aan de H. Maagd afgesmeekt.

Zij betuigen hun vreugde en voldoening, dat duizende vurige katholieken openlijke en plechtige getuigenis hebben gegeven van hun geloof; een heiligen eerbied, onderworpenheid en gehoorzaamheid aan de leeringen en het gezag der kerk betoond en levendig belang gesteld hebben in de zaak des Pausen.

Dit grootsche schouwspel is een krachtig protest tegen den toestand te Rome door het recht van den sterkste geboren en tegen de harde slavernij, waarin de gezworen vijanden van het altaar en van den troon den Paus gebracht hebben.

Zij betuigen hun vast vertrouwen, dat hare Majesteit niet zal toestemmen, dat de spaansche natie zal medeplichtig worden aan de verlatenheid waarin de machten der aarde den Paus hebben gelaten.

Integendeel vertrouwen zij, dat de Koningin haar geloof en liefde zal stellen tegenover de ijskoude onverschilligheid van het ongeloof en tegen de verwoede aanslagen der sekten.

Zij bidden, dat hare Majesteit door de middelen, die haar zuiver katholicisme en hare uitgelezen voorzichtigheid haar ingeven, zoo veel zij kan de bevrijding van den Paus zal bewerken.......

Volgt een uiteenzetting en blootlegging van de wenschen van het Congres. De vergadering zag gaarne:

Een wet van openbare instructie die de belofte vervult, welke in de vigerende Constitutie en in het concordaat vervat en geteekend zijn: de heiliging van de feestdagen.

Beperking van eenige Ministeries, die wetten en bepalingen maken tegen de immuniteit, en waardoor zij in de kerkelijke administratie treden.

Een algemeene beschikking ter belastingsvrijstelling van de pastoorswoningen; eveneens een besluit tot behoud van het fonds, waarmede de bisschoppen de zieke priesters, en vervallen kerkgebouwen moeten ondersteunen.

Vergemakkelijking van het huwelijk in den vorm door de kerk bepaald en door den Codex Civilis erkend.

Vrijstelling van dienst voor de seminaristen.—

Dit adres werd door alle Bisschoppen onderteekend.

Gevoelig voor de betuigingen van liefde voor den troon en voor de goede wenschen voor het geluk der Vaderlands, bedankt de Koningin in Haar antwoord vooral voor de gebeden, voor den Koning, voor de natie en voor de koninklijke familie gestort.

Na hare erkentelijkheid aan alle Prelaten betuigd te hebben, geeft zij den Kardinaal de verzekering, dat zij tot vervulling van hun constitutioneele verplichtingen de twee instanties, waarvan de message vergezeld ging ter hand gesteld heeft aan haar verantwoordelijke ministers, hun op het hart drukkende, dat zij zooveel mogelijk zullen acht slaan op de aanwijzingen die zij bevatten, en die ongetwijfeld zulken eerbiedwaardigen Prelaten ingegeven zijn door verlangen om het welzijn van de Kerk en van den Staat te bevorderen.

Hoe geheel anders klinkt dit, dan wat wij eenige weken geleden vernamen. Hier wordt niet gerept van schorsing of opheffing der vergaderingen van het Congres. Hier heeft de Koningin slechts lof over voor de mannen, die zóó trouw de belangen van Kerk en Staat dienen. Men leze daarom de telegrafische berichten, die hier over katholieke zaken ontvangen worden, met eenig voorbehoud.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Ten *parkette* van den *Procureur generaal* ligt ter beschikking van den daarop rechthebbende een *gouden vingerring*, alhier op straat gevonden.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat gedurende het jaar 1891 het IJkkantoor alhier geopend zal zijn in Januari, Februari en Maart op Maandag, Dinsdah en Woensdag van elke week, van 's morgens 8 tot 12 uur en van 2 tot 4 uur 's namiddags en van af 1e. April op Maandag en Dinsdag van 's morgens 8 tot 12 uur.

Het merk van goedkeuring te bezigen gedurende het dienstjaar 1891 zal zijn de letter "Q".

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 1e kwartaal 1891 tot op den 10n a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lyst van brieven. die onbestelbaar zyn bevonden:

Pedro H. Matheu, Virginia Hueck, Freemon M. Heath, Juan Gimenes, Lopez, Larmia Maduro.

In de rust en den ernst, die bij een hoogfeest passen, zijn de beide Kerstdagen op Curaçao voorbijgegaan. Werd hier of daar nog een poging gedaan, om die rust te verstoren, de politie wel was zoo waakzaam, om die aanstonds te beletten. Zoo zagen wij op den eersten Kerstdag met genoegen, dat een politieagent in triomf een trom met zich voerde die hij, naar men zeide, bij het uiteendrijven van een tambordanspartij had buit gemaakt.

Toch werd op een enkele plaats haar waakzaamheid nog verschalkt. Een reden om vooral voor de dagen, die aanstaande zijn, die waakzaamheid nog te verdubbelen.

Aan de autoriteiten, van wie het bevel tot strenger toezicht dan andere jaren op buitensporigheden is uitgegaan — want voorzeker handelen de agenten op hooger bevel — en aan die uitvoerders dier bevelen zij warmen dank gebracht. De zedelijke vooruitgang der Curaçaosche maatschappij moet er bij winnen.

NEDERLAND.

Naar aanleiding van het aanvaarden van het regentschap door H. M. de Koningin deelt de *Huisvrouw* het volgende mede:

Koningin Emma (Adelheid Emma Wilhelmina Theresa) is de derde dochter van den regeerenden vorst George Victor van Waldeck-Pyrmont en van wijlen prinses Helena van Nassau (dochter van wijlen hertog Wilhelm van Nassau). Zij werd geboren op 2 Augustus 1858 en werd op 7 Januari 1879 de gemalin van Z. M. den Koning.

Door hare moeder was de Koningin reeds aan ons vorstenhuis verwant, en zoo ook is H. M. aan verscheidene vorstenhuizen vermaagschapt. Haar oom (moeders halve broeder) is hertog Adolf van Nassau, die onzen Koning als grootshertog van Luxemburg moet opvolgen. Hare tante (moeders zusters) is koningin van Zweden en Noorwegen, eene andere tante (halve zuster harer moeder) is de prinses-weduwe van Wied, de moeder van den prins van Wied, die met prinses Maria der Nederlanden gehuwd is. Door hare grootmoeder van moederszijde is de Koningin ook vermaagschapt aan het Wurtembergsche koningshuis, en voorts is zij verwant aan koningin Elisabeth van Rumenië (Carmen Sylva), de dochter van hare tante Prinses-weduwe van Wied.

Door haren vader is de Koningin o. a. vermaagschapt met de huizen Anhalt-Bernburg, Tchaumburg-Lippe, (waarvan de regeerende vorstin hare tante is), Stolberg-Stolberg, Hessen-Philippsthal en Lippe-Biesterfeld.

Eene der zusters van de Koningin is gehuwd met den erfprins van Bentheim eene andere is weduwe prins Leopold van Engeland, hertog van Albany, en eene thans overleden zuster was gehuwd met den kroonprins van Wurtemberg.

Als eene bijzonderheid verdient vermelding, dat ook de grootmoeder der Koningin, naar wie genoemd is, regentes is geweest. Haar vader namelijk was 14 jaar oud, toen hij tot den troon werd geroepen, en aanvaardde eerst op zijn 22ste jaar zelf het bewind, hetwelk gedurende zijne minderjarigheid gevoerd was door zijne moeder, prinses Emma van Anholt.

— H. M. de Koningin is niet alleen Regentes, maar ook voogdes over H. Dr. Dochter, prinses Wilhelmina. In die taak wordt zij, krachtens vroegere regeling, ter zijde gestaan door een raad van voogdij' die thans samengesteld is als volgt: mr. W. baron van Golstein van Oldenaller, kamerheer in buitengewonen dienst van wijlen Z. M.; jhr. mr. J. Roëll, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal A. N. J. M. baron Van Brienen van de Groote Lindt, kamerheer in buitengewonen dienst van wijlen Z. M. jhr mr. G. G. J. Van Reenen, vice-president van den Raad van State; jhr mr. W. A. C. De Jonge, eerstbenoemd lid van den Raad van State; E. A. A. J. De Roy van Zuydewijn, voorzitter van de Algemeene Rekenkamer; mr. J. G. Kist, president van den Hoogen Raad der Nederlanden, mr. C. Polis, procureur-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

Tot dien raad behoorde ook mr. W. A. A. J. baron Schimmelpenninck van der Oye, de vroegere voorzitter der Eerste Kamer, die echter overleden is, terwijl geen plaatsvervanger voor hem is benoend.

— Over den hoogen waterstand, waarover reeds meermalen in de Amerikaansche couranten sprake is geweest, deelen wij uit Nederlandsche bladen de volgende bijzonderheden mede:

Terwijl de waterstand zoowel op de Maas als op de kleine rivieren in den Gelderschen achterhoek en in Overijsel, die in Westfalen ontspringen, dalende blijft, houdt de was aan op de Rijnarmen ten gevolge van de groote watermassa, die deze rivier uit Duitschland aanvoert.

Langs Nederijn en Waal zijn overal de uiterwaarden ondergeloopen, waardoor op verschillende plaatsen het verkeer is gestremd. Zoo is te Renkum de overtocht met de gierpont reeds gestaakt moeten worden en kan het verkeer nog slechts met roeibooten geschieden; dat zelfde is het geval met het verkeer over de Waal tusschen Tiel en Wamel.

Nó, senjor, Olaf Jurgensen, bo tin di percurá pa él aceptá mi como esposo, i masjá lihé també. Ta di un manera só por socede pa mi mes papia coe n' éle. Lo mi biséle: senjorita Erika Kervegijn, si bo aceptá mi, lo mi declará bo ta com bo tata a ser asesiná. ¿ Ke tal, bo ta toema e encargo riba bo, si ó nó?"

—"¿ Ma si él no kier?" El ta caprichosa. Bo no sabi com cabezudo e hendenan aki di Bretanja ta."

—"Senjor Olaf Jurgensen, no bin sinjá mi conocé mi mes defectonan nacional. Mi també ta un jioe cabezudo i caprichoso di Bretanja."

—"Dispensá mi, mi a loebida......"

—"¡ O! esai no ta nificá nada. Na bo situación no ta di stranjá, si bo loebida algoe. Di modi lo bo............"

—"¿ Bisa mi di ki manera?" Jurgensen a gritá desesperadamente.

—"Bo por hiba bo poder como tutor asina leeuw koe ta parcé bo."

—"Ma mi no por obligéle di bisá "*si*" na raadhuis ni na templo."

—"Nos por corda ayi riba, si tin tempoe."

—"Ta bon antó, mi ta conta coe bo conseho ¿ Ki ora mi por bolbé haya e panjanan?"

—"¿ Ki panja nan?"

—"Esnan koe bo a haya den e cueva."

—"Parcé bo ta loco. Mi no a haya ningún panja. Cordá bo bon koe ta asina nos a conbini pa delanti. Mi no a mira nada, mi no a haya nada, mi no sabi di nada, i bo ta percurá pa mi obtené manoe di bo sobrina. ¡ Adios, Senjor Olaf Jurgensen!"

Dj'ayi senjor Gilbert a lamanta riba i coe un profunda i magestuosa reverencia él a sali bai.

Su manecé mainta Olaf Jurgensen a drentá un boto chikitoe bai na e baranca. El a subi riba dj'éle, caba él a drentá den e cueva camina él a scondé ta algún anja pasá; él a convencé su mes koe toer lo ké Gilbert a biséle tabata la pura verdad — e panjanan koe él no a corda riba más, a desaparcé. Gilbert tabatin nan den su poder i él por haci uso di nan como testigo mudo, na elocuente dje crimen.

—"¿ Ta pakiko mi a cometé e asesinato?" él dici den dje mes, ora él a sinta cansá i fatigá riba e punta di más haltoe dje baranca. Su wowonan atolondrá a keda ta mira aleeuw como si fuera nan kier a penetra horizonte i bientoe di lamar tabata hunga den su cabei blancoe, pasobra sin sabi él mes a kita su sombré. "¿ Ta pakiko mi a cometé e asesinato?" él a bolbe repetí den dje mes." ¡ Nunca él a doena mi ni un palabra maloe! ¡ Mi hecho no a sirbi mi te awe di ningún utilidad! ¿ Ta pakiko mi a cometéle? ¿ Ta pakiko mi a proporcioná mi mes e martirio infernal aki? ¡ Mi a temblá te ora mi a abandoná e tera aki; mi a deplorá, mi a yora mi crimen, ora mi a mira mi roeman muhé marchitá i miréle moeri porfín....... ......!" El a keda abismá den cordamentoe.

—"¿ Si tabata verdad? ¿ Si e miedo aki di un morto voluntario no ta temor di un Huez después dje vida aki? ¿ Si fierno acaso no ta un cos imaginaria ma sí un realidad?" Atrobé él a keda ta medita i cabilá. Dj'ayí él a lamantá camna bai te na punta di más afó dje baranca i él a keda ta mira den profundo di lamar.

—"¿ Lo mi....? ¡ Alabado sea Dios, no tin Dios....! ¿ Ta kiko mi dici? ¡ Mientras mi ta desconocéle, mi ta gradiciéle! Asina anto Su existencia ta yena espíritu di toer hende. Si mi matá ó larga di mata mi curpa, di poer si mi tin di cai den su manoe — ¡ Bah! Adios toer e fantásmanan koe Gilbert a representá na mi vista. Ma bon papiá, ¿ ta kiko mi a cometé? ¿ Pakiko él mester a glorificá su dicha na mi presencia? ¡ El kier a molestá mi! ¡ El kier a humiljá mi i mi a pagéle koe arma koe pober sá usá pa vinganan! Nos ta en paz, nos ta kitoe, nada mas, i si ta existi un pagoe — pues bien — mi a pagéle anto."

Anochi laat Jurgensen a bolbe cas. El tabata completamente trankil atrobé. Su resolución tabata toemá. Entretanto él tabata tratando secretamente coe su tenedó di boeki, koe conocé perfectamente estado dje negocio, pa él toeméle pa su cuenta. E tenedó di boeki no tabata larga di posedé e medionan necesario, i pa ma bon, e cas no por a ser bendé pa motiboe koe Erika tabata menor di edad. E convenio den Olaf i su tenedó di boeki a ser firmá bao di más profundo silencio, ma den dj'éle a bini algún condición bien singular. Entre otro, Jurgensen a deseá koe maské e negocio ta ser traspasá, él tin di keda gira sin embargo ainda seis luna largoe bao di nomber di "*Kervegijn & Zoon.*" Jurgensen a insisti riba e punto ayi na ceramentoe di contrato. Tan pronto toer e asunto tabata debidamente arreglá, Olaf Jurgensen a bai haci un viaha di mas ó menos tres siman.

E ta continuá.

— Door den nieuwen was van de Waal te Nijmegen staat het rivierwater thans tegen de huizen op de Waalkade in de omgeving van het Veer, zoodat door deze overstrooming het doorgaand verkeer de Waalkade is verbroken. De felle N.-O. wind zweept de gezwollen rivier geweldig op. Men heeft thans in een coupures van den grooten waterkeerenden muur, om de Benedenstad zooveel doenlijk voor overstrooming te vrijwaren, een dam gezet. Het terrein om de Nieuwe Haven is ook overstroomd. Zoover het oog reikt staat alles blank.

— Op de spoorweglijn Zevenaar-Kleef is de dienst wegens den hoogen waterstand gestaakt moeten worden.

De stoombooten blijven nog varen.

In den achterhoek van Gelderland kan men thans de schade overzien, door het hooge water veroorzaakt. Behalve de schade door het dringen van het water in de huizen teweeggebracht, zijn tusschen Eibergen en Rekken vier bruggen onbruikbaar geworden. Aan den spoorwegdam even beneden Eibergen wordt daar de schuld geweten van de buitengewone stijging in het dorp; men wil bij adres aandringen op vergrooting van de doorlaatruimte in dien dam.

Ook de vorst doet reeds haar invloed gevoelen op het verkeer, vooral op de binnenscheepvaart in de noordelijke provinciën en tusschen die gewesten met Amsterdam.

— Te Zevenaar is de Zomerkade van den Ouden Rijn overstroomd, waardoor eenige honderden bunders wei- en bouwland vrij diep onder water zijn geloopen.

BUITENLAND.

Italie. — De Koning heeft Crispi met den uitslag der verkiezingen geluk gewenscht. Hij werd gekozen op 4 verschillende plaatsen (Palermo, Syracuse, Girgenti en Messina), en met hem werden gekozen 372 medeen slechts 136 tegenstanders van verschillende schakeeringen. Het is dus eene schitterende overwinning, die Crispi heeft behaald.

Men doet echter verkeerd, den uitslag der verkiezingen te zeer ten gunste der regeering op te vatten; want alle leden der nieuwe kamer, welke thans op de hand van het ministerie zijn, zullen dit slechts blijven, wanneer de regeering in de regeling der financiën op afdoende wijze voorziet; zoo niet, dan wordt zij door hen verlaten.

Duitschland. — De Keizer heeft tot de recruten van de garde, na hunne beëediging, eene toespraak gehouden, waarin hij wees op den vreedzamen internationalen toestand, en dan op den binnenlandschen vijand, die slechts op den bodem van het christendom te ovorwinnen is. Niemand, zeide Z. M., kan een goed soldaat zijn, wanneer hij niet tegelijkertijd een goed christen is

— De *N. D. A. Z.* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de gesprekken, door den Keizer gevoerd aan een diner bij den rijkskanselier. Bijzonder vriendelijk was Z. M. voor Windthorst, naar wiens gezondheidstoestand hij met veel belangstelling informeerde, en tegen den, mede als gast aanwezigen, van Regensburg geboortigen bisschop Anzer, uit China. De Keizer toonde zich zeer ingenomen, met de degelijke discussie, in den landdag gevoerd over de voorstellen tot belasting-hervorming. Zakelijke critiek was wat hij wenschte. Z. M. liet zich veroordeelend uit over de weinige vruchten, die de sociaal-democratische congressen voor de arbeiders opleverden. Tegenover een ander afgevaardigde verklaarde de Keizer, dat hij een hekel had aan alle gekibbel over dogmatiek, en geene staatkunde kon dulden, die slechts uit afbrekende critiek bestond. Eindelijk liet Z. M. zich uit over de wenschelijkheid eener verdere ontwikkeling der verkeerswegen, als waterwegen en nieuwe kanalen, vooral ook uit strategisch oogpunt belangrijk, wegens het gemak, dat ze opleverden voor het vervoer van zieken en gewonden.

— Het is een soort van hoogveraad, te Berlijn over den gezondheidstoestand van den Keizer te spreken, en, ten spijt van de hooggeroemde vrijheid van drukpers, zou ieder redacteur, die zich ongunstig over dit punt uitliet, eenvoudig met de gevangenis kennis maken. Intusschen is er, volgens *Truth*, eene zaak, die in de hofkringen groote bezorgdheid wekt. Er is reden tot vreezen, dat de oorziekte, waaraan de Keizers sedert jaren lijdt, een kankerachtig verloop heeft.

— Het blijkt, dat prof. Koch, aan wien door alle behalve de fransche bladen in woord en beeld om strijd hulde wordt gebracht, wegens zijne zegenrijke ontdekking, dezer dagen bij keizer Wilhelm eene langdurige audiëntie heeft gehad en daarin breed voeriger mededeelingen betreffende zijne ontdekking heeft gedaan, waarna hem de Keizer het grootkruis der Orde van den Rooden Adelaar heeft ter hand gesteld. Dit is eene hoogst buitengewone onderscheiding te meer omdat prof. Koch nog in geene klasse van die orde was benoemd, en dus in eens de hoogste heeft verkregen.

Omtrent de uitwerking van het middel bij lijders aan longtering, zeide Koch: „ Ik heb 20 patienten, wier behandeling ik persoonlijk volg. Zij zijn in verschillende stadiën van de ziekte. In 15 gevallen zijn nu de bacillen geheel uit wat de lijders opgeven verdwenen. De patiënten zijn in gewicht toegenomen, zien er beter uit en gevoelen zich aangenamer. In de overige 5 gevallen zijn de lijders al te ver heen; het middel had geen noemenswaardige uitwerking op hen.

Dat luidt ongetwijfeld anders dan de berichten, zoo ongunstig gekleurd, die wij per kabel over Koch's geneesmiddel hebben ontvangen. Zou men in dezen aan Fransche anti-duitsche gezindheid denken hebben ?

Frankrijk. — De academie heeft hare jaarlijksche bijeenkomst gehouden voor de uitdeeling van Montyon of deugd-prijzen. Boven aan de lijst der bekroonden stond de 84jarige abt Beraud te Blanzy, dep. Saone et Loire, die 2500 fr. ontvangt wegens zijne deugdzaamheid. De abt heeft 2 weeshuizen gesticht, die hij gedeeltelijk zelf metselde en timmerde, en redde verscheidene menschenlevens bij eene mijnontploffing.

— De procureur-generaal te Algiers, heeft verklaard, dat, bij het toenemend aantal misdaden, slechs eene straf onmisbaar is, namelijk de doodstraf. Voortaan zal het openbaar ministerie dan ook onverbiddelijk de doodstraf eischen tegen de bandieten, die schrik en ontsteltenis onder de Algerijnsche kolonisten verspreiden.

Belgie. — In de kamer heeft de voorzitter in warme bewoordingen hulde gebracht aan de nagedachtenis van onzen Koning. De regeering, de rechter-en linkerzijde betuigden hunne instemming met de woorden van den voorzitter.

-De Bisschoppen hebben besloten, eenige geestelijken naar Leuven te zenden met het bepaalde doel, hun de gelegenheid te geven, zich door de studie der staatkuishoudkunde en aanverwante vakken op de hoogte te stellen der sociale quæstie.

— Prof. Verriest heeft de inspuitingen met Koch's geneesmiddel begonnen in het gasthuis te Leuven, op 8 tuberculooszieken, als: borsttering, lupus, enz. Na de inspuiting heeft men bij de lijders de verhooging van lichaamswarmte en koorts waargenomen. De inspuitingsstof zal zoo duur niet zijn als men eerst meende; want men gebruikt het geneesmiddel niet in al zijne kracht: men verdunt het tot op $\frac{1}{100}$ en $\frac{1}{1000}$ zelfs. De stof voor de minste inspuiting kost 3 centiemen.

Groot-Brittannie. — De zittingen van het parlement zijn den 25n jl. heropend met eene troonrede, waarin nadat de goede verstandhouding met alle mogendheden is geconstateerd, wordt melding gemaakt van de onderhandelingen, die nog steeds loopend zijn (met Portugal en met Italië) tot regeling der gebiedskringen in Afrika. Wat het binnenland betreft, werden maatregelen aangekondigd tot bestrijding van den hongersnood in Ierland, en tot uitbreiding in Ierland van het plaatselijk zelf bestuur.

In het hoogerhuis gaf Granville zijne voldoening te kennen, dat de regeering dezelfde gunstige denkbeelden heeft, ten aanzien van het behoud des vredes, als de andere Mogendheden. Voorts sprak hij een afkeurend woord over het nieuwe Amerikaansche tarief. In antwoord op eene andere opmerking verklaarde Salisbury, dat hij de in Afrika gepleegde wreedheden betreurde; maar dat de regeering onmogelijk de verplichting op zich kon nemen, leven en eigendom aldaar te beschermen. Zij heeft echter een onderzoek doen instellen.

— Gladstone heeft tot Parnell een schrijven gericht, hem vermanende, om als aanvoerder der Iersche partij af te treden. Desniettemin heeft Parnell zich als zoodanig laten herkiezen. Hierop heeft Gladstone aan zijn schrijven openbaarheid gegeven. Gladstone zet uiteen, dat het aanblijven van Parnell voor de Iersche zaak de verderflijkste gevolgen hebben kan, ondanks de uitnemende diensten door Parnell den lande bewezen. Blijft Parnell aan het roer, dan treedt Gladstone af. Tusschen wie zullen de Ieren kiezen ?

— De Hertog van Norfolk heeft de inschrijvingslijst voor het fonds ten behoeve van een gedenkteeken voor wijlen kardinaal Newman, geopend met eene bijdrage van 1000 pd. st. Onder de aanzienlijke protestantsche inschrijvers voor het fonds behooren lord Coleridge, de deken van de St. Paulus-kerk, de deken van Durham, mr. W. E. H. Lecky en mr. R. H. Hutton.

Rusland. — Uit Polen komen berichten, die voor de bevolking weinig goeds voorspellen. Generaal Gourko heeft te St. Petersburg, te vergeefs op eene zachtere wijze van optreden in Polen aangedrongen. Vervolging van katholieken en joden blijven aan de orde van den dag. De Polen zijn met generaal Gourko best als gouverneur tevreden, omdat hij, ondanks stipte opvolging der bevelen aan den Czaar, zoo rechtvaardig en zachtaardig mogelijk te werk gaat.

Zwitserland. — In Tessino is thans eindelijk eene schikking tot stand gekomen tusschen beide partijen, en wel op den grondslag van evenredige vertegenwoordiging. Intusschen doen zich de naweeën der wanordelijkheden nog steeds gevoelen. Thans is weder Vassili, president van de liberale club te Riva, zwaar gewond in een bosch gevonden, wat als eene politieke wraakneming wordt beschouwd.

China. — In geheel China groot gebrek aan geldspecie, en dat gebrek is zoo groot, dat het onmogelijk is, met de constructie der spoorwegen voort te gaan. Er is ook gebrek aan geld tot leniging van den nood in de overstroomde districten. Vreemdelingen weigeren voorschotten zonder een edict, waarbij deze goedgekeurd worden, hetgeen de autoriteiten echter weigeren. In het Noorden van China heerscht de cholera zeer hevig.

Amerika. — Een opstand der Sioux-Indianen in de Vereenigde Staten neemt ernstige verhoudingen aan. Overal hebben zij de oorlogsbijl opgeheven, en de roode krijgers loopen voor hun godsdienstoorlog te wapen. Op verschillende plaatsen zijn blanke kolonisten vermoord, andere hebben de vlucht genomen. 5000 Indianen zijn des Missouri ovorgestoken, en in eene landstreek gevallen, waar geen militaire macht ter bescherming staat. Aan de Witte Rivier zijn de Sioux eveneens samengetrokken en voeren er hunne oorlogsdansen uit. Eene afdeeling infanterie en cavalerie rukt tegen hen op. Men verwacht niet, dat de troepen het zullen kunnen volhouden tegen de verzamelde Indianen der Sioux-en Cheyenne-stammen, en er worden dan ook maatregelen genomen; om ze zoo spoedig en zoo krachtig mogelijk te versterken.

De opstand is te wijten aan de regeering; wier ambtenaaren de Roodhuiden verdrukt en vervolgd hebben.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 23 Diciembre.

New-York. — Peso mejicano 83 cts.

Paris. — Telegramanan di Panamá ta bisa koe gobierno di Colombia i likidadornan di Canal a caba di firma un convenio coe obheto di doena mas tempoe pa caba e canal.

Según noticia ricibi di Rusia, Czar a resolvé di hací oposición na emigración na Rusia.

Londres. — E asunto di parnelismo ta bai cayendo i e opinión favorable di pueblo a modificá masjá.

Madrid. — Gobierno spanjó a doena Ministro di rentanan públíca, instrucción pa trahá un decreto pa subi derechonan riba productonan estranhero segun basenan di tarifa proteccionista.

Roma. — Signor Biancheccì ta elihí president dje Camara nobo di diputadonan.

New-York. — Telegramanan di Washington ta anunciá koe tin proposición sometė na Congreso pa larga pagamentoe di derecho di mercancianan na depósito, pará te na luna di Julio. Según e lei Mac Kingley, e derechonan ayi ta vencé na Febrero.

Paris. — E novelista francés *Belot* a moeri.

Corte di apelación a confirma e sentencia koe ta anulá e contractnan hací entre e sociedad di metalnan i e sociedadnan di mina. E garantía koe *Comptoir d' Escompte* a doena, ta declará nula.

Mr. Faillières a doena orden pa persigui hudicialmente e comerciantenan koe ta falsificá binja coe ácido sulfúrico.

E expedición frances di Niger a yega lago (meer] Tchad. Mayor Wissman i su hendenan a recibí orden di bolbe pa tras; Emin Pacha ta nenga sin embargo di obedece e orden.

Londres. — Tribunal a declara koe perdementoe di *Serpent* a toema lugar na consecuencia di un error cometé pa e eerste officier.

Caimentoe di un cas na Bombay a mata 36 hende.

Berlin. — Emperatriz a haya jioe homber.

New-York. — Cerca Quebec a socedé un desgracia coe ferrocaril, koe a mata 5 persona i heridá hopi.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een smokkelmuseum.

In Londen bestaat een smokkelmuseum, dat een zeer merkwaardige verzameling bevat van gesmokkelde waren en van voorwerpen, waarvan de sluikers bij hun anti-fiscale bezigheden zich bedienen. Om goede redenen is dit musenm voor het publiek gesloten en dient het slechts om den douanen gelegenheid te geven hun studien te maken. Met bijzondere protectie dringt men er echter toch wel in door en een van die bevoorrechten sshrijft o. a. het volgende:

Bij het binnenkomen valt het eerst in 't oog een zeer groot standbeeld van Wellinton van.... lood. Lood is in Engeland als krijgsmateriaal aan een hoog invoerrecht onderworpen, maar is belastingvrij als het voor kunstvoorwerpen is gebruikt. Een slimmert kwam nu op het vaderlandlievend denkbeeld om honderden en nog eens honderden looden Wellingtons te laten gieten, die evenwel met den held van Waterloo slechts een zeer flauwe gelijkenis hadden. Deze standbeel den voerde hij zoo groote hoeveelheden in, dat elk gehuchtje een Wellington op zijn markt had kunnen krijgen. Maar de monumenten werden nergens opgericht, doch gingen eenvoudig naar Birmingham, naar een.... kogelgieterij. De fiscus kwam er eindelijk achter en aan den handel werd een einde gemaakt.

In het museum bevindt zich verder het eenigszins vormeloos standbeeld van een oude vrouw uit klei. Dit model dient om te laten zien hoe smokkelaars van het vrouwelijk geslacht de waren verbergen Naast de vrouw van klei hangt een groot kleed, rijk geplooid met zakken van buitengewone grootte; ook een crinoline is er te zien, de hoepels zijn dicht omwonden met dure gesmokkelde waar. Een torenhooge chignon, met keurig opgemaakt haar, is een magazijn van Brusselsche kant.

Er is ook een schoothondje. een allerliefst schoothondje, maar het diertje leefde niet, doch was opgevuld met kant van Valencienno en ringen met edelgesteenten; In den hoek staat één stok. dien men op het oog voor zeer zwaar zou houden. De stok zelf is echter, zooals op een goeden dag ontdekt werd, zeer licht; slechts een 5000 ringen die er in verborgen waren, maakten hem zoo zwaar.

Een paar laarzen van juchtleder is van belang, daar het een van die duizenden paren is, waarvan de zolen met geperste tabak zijn gevoerd. Lange tabaksrollen zijn als ankertouwen — van buiten geteerd — binnengesmokkeld. Op tafel liggen oliebollen van — snuif. Daarnaast ligt een groot boek, "de beginselen der wijsbegeerte." Slaat men eenige bladen om, dan ziet men ronde gaten er in. Zij dienden 60 gouden dameshorloges tot schuilplaats.

Behalve de opgenoemden zijn er nog tal van voorwerpen, alle getuigenis afleggend van der menschen vindingrijkheid en..........eerlijkheid.

Gezondheidscompas. — 1. Vele menschen eten te veel, slapen te veel en ademen te weinig.

2. Beter tochtlucht dan bedorven lucht.

3. Een gezond. krachtig mensch komt verder met één kleedingstuk dan een weekeling met drie.

4. Slechte kost is dure kost.

5. Is de maag van streek, zoo laat u niet bedriegen door de firma "Maagbitters," maar vast.

6. Leef beter en breng meer tot stand

Nog een ander. — Rechtop en oprecht. — Oefening kweekt kracht. — Rust roest. — Het hoofd koel, de hals bloot, borst en buik goed gedekt, de voeten warm. — Wol op de huid, houdt ziekten er uit. — De woning, waar de zon niet inkomt, daar komt de dokter in. — Wilt ge rooken, zoo laat eene kamerdeur oren. — Span uwe hersenen niet in vóór gij wilt gaan slapen.

